

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Економіко-правовий факультет

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії
ОНУ імені І. І. Мечникова

проф. Вячеслав ТРУБА

Березня

2025 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ**

для вступу на навчання для здобуття
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальність D4 Публічне управління та адміністрування
ОП Публічне управління та адміністрування
на основі освітнього ступеня бакалавр, магістр
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст)

Схвалено на засіданні Вченої ради
економіко-правового факультету
Протокол № 7 від «20» березня 2025 р.

ОНУ
2025

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит – форма вступного випробування, для конкурсного відбору осіб для здобуття ступеня магістра, які вступають на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Організація та проведення вступного випробування відбувається у порядку визначеному Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2025 року за № 15/41360 та Положенню про приймальну комісію Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Мета вступного випробування за спеціальністю D4 Публічне управління та адміністрування – виявлення рівня теоретичних знань, практичних умінь і навичок, необхідних для опанування здобувачами вищої освіти обов'язкових і варіативних дисциплін за програмою підготовки фахівця у подальшому процесі навчання для здобуття освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування».

Вимоги до рівня підготовки здобувачів. Майбутній здобувач ступеня магістр зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» для успішного засвоєння освітньо-професійної програми повинен мати ступінь бакалавр, магістр / спеціаліст, здобутий за іншими спеціальностями. Абітурієнт також має продемонструвати рівень сформованих компетентностей за обраною спеціальністю та вільне володіння державною мовою.

Форма фахового іспиту – тестування.

Підготовка програми фахового іспиту, розробка тестових завдань та проведення іспиту здійснюється фаховою атестаційною комісією економіко-правового факультету (наказ № 420-18 від 28.02.2025 р.).

1. ЗМІСТ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Програма фахового іспиту для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти ґрунтується на вимогах до базових знань та вмінь випускника ступеня вищої освіти «бакалавр» і включає зміст таких навчальних дисциплін:

1. Основи держави і права
2. Основи економіки та адміністративного менеджменту
3. Основи публічного управління

Зміст тестових завдань з дисципліни «Основи держави і права»

Основні теорії походження держави. Поняття і ознаки держави. Методи здійснення державної влади. Функції держави. Типологія держав. Форма держави: поняття і класифікація. Форма державного правління: поняття і типологія. Форма державного (територіального) устрою. Державний режим: поняття і види форм. Декларація про державний суверенітет України: основні положення. Акт проголошення незалежності України: основні положення. Поняття і сутність державної влади та громадянського суспільства.

Поняття і ознаки права. Функції права. Принципи права. Поняття, суть і підстави класифікації юридичних норм (норм права). Правотворчість. Правотворчість і нормотворчість: поняття і співвідношення. Стадії правотворчого процесу. Правова система: поняття і структура. Види нормативно-правових актів. Поняття, ознаки та види правовідносин. Правосуб'єктність фізичних і юридичних осіб. Юридична відповідальність. Правосвідомість і правова культура. Законність і правопорядок.

Конституція України як основне джерело права. Реалізація конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні. Конституційно-правовий статус і компетенція Верховної Ради України. Конституційно-правовий статус і компетенція Президента України. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України.

Система адміністративного права України. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Трудове право та трудові відносини. Кодекс законів про працю України: колективний договір, трудовий договір, робочий час, час відпочинку, норми праці, трудова дисципліна, охорона праці. Поняття господарського права. Господарське законодавство. Загальна характеристика суб'єктів господарських правовідносин. Види та організаційні форми підприємств. Державні та комунальні унітарні підприємства. Види господарський товариств. Поняття підприємства колективної власності. Приватні підприємства. Об'єднання підприємств.

Зміст тестових завдань з дисципліни «Основи економіки та адміністративного менеджменту»

Економіка як сфера людської діяльності. Поняття «економіка» і його зміст. Процес виробництва. Потреби як рушійна сила економічного розвитку. Види потреб. Потреби і обмеженість ресурсів. Економічні інтереси.

Економічні блага: поняття, властивості, класифікація. Економічні ресурси: властивості, класифікація. Економічна система: поняття і складові. Власність як інституційна основа економічної системи. Форми власності. Економічні функції держави. Держава в системі макроекономічного регулювання.

Економічні показники національної економіки. Економічне зростання та його зміст. Поняття макроекономічної рівноваги та механізм її досягнення. Циклічність як форма економічного розвитку. Інфляція, її суть, причини та наслідки. Безробіття, його суть, причини і наслідки. Доходи і соціальний захист. Рівень життя населення та його складові. Фінанси, їх суть і функції. Фінансова система та її структура. Податки, їх суть і функції. Державний бюджет та його структура. Міжнародні економічні відносини. Гроші, їх суть та функції. Ринок, його суть і функції. Функціонування ринкового механізму. Ринковий попит та фактори, що його визначають. Закон попиту. Цінові та нецінові фактори попиту. Ринкова пропозиція та фактори, що її визначають. Закон пропозиції. Цінові та нецінові фактори пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції та встановлення ринкової ціни. Умови функціонування ринку. Конкуренція і монополія. Мікроекономічна рівновага на ринках досконалої конкуренції. Особливості рівноваги на ринках недосконалої конкуренції.

Теоретичні засади адміністративного менеджменту. Історичні передумови та еволюція адміністративного менеджменту. Класична адміністративна школа управління. Сучасна концепція адміністративного менеджменту. Адміністративні органи управління та їх різновиди. Зміст діяльності, функції і завдання мереджера-адміністратора. Адміністративний менеджмент в органах публічного управління та громадських організаціях.

Сутність адміністративного планування. Організовування праці підлеглих та проектування робіт. Делегування повноважень.. Контролювання та регулювання в адміністративному менеджменті. Класифікація методів адміністративного менеджменту. Методи і форми прийняття управлінських рішень. Інформаційні системи в адміністративному менеджменті.

Зміст тестових завдань з дисципліни «Основи публічного управління»

Основи теорії державного управління. Соціальна природа поняття «державне управління», його мета та зміст. Ознаки державного управління. Функції державного управління. Роль різних гілок влади у процесі державного управління. Законодавча влада в системі державного управління. Роль виконавчої влади в управлінні. Судова влада у системі державного управління. Інститут державної служби в Україні: поняття, принципи, основи організації. Внутрішня організація та управління органів державної влади.

Регіональне управління: сутність, цілі та функції. Державна регіональна політика: поняття, сутність і принципи. Механізми реалізації регіональної економічної політики. Місцеві бюджети як фінансова основа соціально-економічного розвитку регіонів.

Система органів виконавчої влади в Україні. Кабінет Міністрів України: структура і компетенція. Права, компетенція, функції центральних органів виконавчої влади. Міністерства України та їх повноваження. Інші

центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління: основні завдання. Військові державні адміністрації: статус, компетенція. Державний контроль у сфері виконавчої влади.

Поняття та ознаки місцевого самоврядування. Конституційне закріплення місцевого самоврядування в Україні. Принципи місцевого самоврядування в Україні. Структура системи місцевого самоврядування. Європейська хартія місцевого самоврядування.

2. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративне право: підручник / Ю. П. Битяк. Харків: Право, 2021. 392 с.
2. Адміністративний менеджмент: навчальний посібник / Н. Я. Михаліцька, М. Р. Верескля, В. С. Михаліцький. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 320 с.
3. Гордієнко Л. Ю. Адміністративний менеджмент: навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 216 с.
4. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / І. І. Бодрова, С. В. Болдирєв, В. О. Величко та ін.; за ред. С. Г. Серьогіної. 2-ге вид. переробл. та доповн. Харків: Право, 2011. 360 с.
5. Жавнерчик О.В. Державне регулювання економіки: конспект лекцій. Одеса: Одес. держ. екологіч. ун-т, 2019. 114 с.
6. Забродська Г.І. Адміністративний менеджмент: навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2017. 143с.
7. Макроекономіка: підруч. / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. 2-ге вид., переробл. Суми: Сумський державний університет, 2021. 307 с.
8. Менеджмент і адміністрування: підручник для бакалаврів / Колектив авторів: к.е.н., доц. Терлецька Н. М.; д.е.н., доц. Антохов А. А.; к.е.н., доц. Терлецька Ю. О.; к.е.н., ас. Грунтковський В. Ю.; д.е.н., доц. Поченчук Г. М.; к.е.н., доц. Запужляк В. М.; к.е.н., доц. Кравець В. І.; к.е.н., доц. Сторощук Б. Д.; к.е.н., доц. Заволічна Т. Р.; к.е.н., ас. Клевчік Л. Л. Чернівці: 2022. 320 с.
9. Мікроекономіка: навч. посіб. / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
10. Основи публічного адміністрування: навч. посіб./Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін.; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге, допов. та перероб. Харків: Право, 2021. 238 с.
11. Петков В.П., Петков С.В., Наливайко Л.Р., Комісаров О.Г. та ін. Менеджмент у державному управлінні: загальна частина: навч. посіб.; за заг. ред. В. П. Петкова. Київ, 2023. 312 с.
12. Публічне управління та адміністрування: навч. посіб. / Скидан О. В., Якобчук В. П., Дацій Н. В., Ходаківський Є. І. та ін.; за заг. ред. О. В. Скидана.

Житомир: ЖНАЕУ, 2017. 705 с.

13. Регіональне управління та місцеве самоврядування: підруч.; Ю. О. Куц, В. В. Мамонова, В. В. Наконечний ; за заг. ред. В. В. Мамонової. Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2020. 216 с.

14. Сенишин О.С., Горинь М.О., Кундицький О.О. Державне регулювання економіки: підруч. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. 334 с.

15. Смолин Г. В., Туркот О. А., Хомко Л. В. Господарське право України. Загальна частина: підручник / за заг. ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 484 с.

16. Теорія держави і права: підруч. / О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 416 с.

17. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268с.

18. Штепа О. В. Менеджмент і адміністрування: Навч. посібник / О. В. Штепа, В. М. Дьоміна, А. В. Слюсаренко, К. О. Глубоченко, А. О. Федосова. Миколаїв: Іліон, 2016. 396 с.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Зміст тестових завдань визначено Програмою фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю Д4 «Публічне управління та адміністрування» ОП Публічне управління та адміністрування на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

Тест для фахового іспиту складається із завдань з **вибором однієї правильної відповіді** (ТЗ закритої форми). До кожного завдання подано чотири варіантів відповідей (А, Б, В, Г), з яких один правильний.

Загальна кількість завдань тесту – 50.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється в 0 або 2 тестових балів.

Результат фахового випробовування оцінюють за шкалою від 0 до 100 балів.

Критерії оцінювання іспиту за фахом

ТЗ із вибором однієї правильної відповіді	Кількість балів
неправильна відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповідь не надано	0 балів
правильна відповідь	2 бали
мінімальна кількість тестових балів, яка дає право на участь в конкурсному відборі	12 балів
максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тесту	100 балів

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт, в якому фахова атестаційна комісія вказує причину відсторонення та час. У разі використання заборонених джерел абітурієнт, на вимогу члена фахової атестаційної комісії, залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

Вступник має право подати письмову апеляцію щодо екзаменаційної оцінки (кількість балів), отриманої на вступному випробуванні. Апеляція подається письмово у вигляді заяви у довільній формі на ім'я голови Приймальної комісії ОНУ імені І. І. Мечникова. Апеляційна заява подається вступником особисто згідно з Положенням про апеляційну комісію Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Предметом апеляції може бути тільки оцінка з вступних випробувань. Не розглядаються апеляції, подані несвоєчасно або з порушенням процедури подання.

Вступники, які не з'явились на вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших вступних випробуваннях та конкурсному відборі не допускаються.

Голова фахової атестаційної комісії,
д.е.н., професор

Олена ПАВЛЕНКО

Декан економіко-правового
факультету, д.ю.н., професор

Людмила ТОКАРЧУК